

Svjetski Dan prava potrošača 2015. -> Potrošači imaju pravo na zdravu hranu

Nezdrava je prehrana povezana sa četiri od deset najvećih uzroka smrtnosti diljem svijeta: prekomjernom težinom i pretilošću, visokim krvnim tlakom, visokim šećerom u krvi i kolesterolom. Samo pretilost košta oko dva bilijuna dolara godišnje. Krajnje je vrijeme da svijet postane svjestan cijene nezdrave prehrane.

Zato su se udruge za zaštitu potrošača u Hrvatskoj kao kolektivne članice Consumers International (CI) odlučile pridružiti djelovanju CI u pomoći potrošačima pri odabiru zdrave prehrane što je tema Svjetskog Dana prava potrošača 2015.

Svi potrošači zaslužuju pravo ne samo na hranu, nego **na zdravu hranu**. Obvezujući svjetski ugovor osigurao bi potrošačima jednostavan pristup zdravoj hrani i doveo bi do pravednijeg i održivog prehrambenog sustava.

Povećanje broja bolesti vezanih uz prehranu kao što su pretilost, dijabetes, srčane bolesti i neke vrste raka predstavlja veliku međunarodnu krizu u javnom zdravlju. Broj ljudi prekomjerne tjelesne težine i pretilih ljudi i dalje raste i do danas nijedna zemlja nije uspjela preokrenuti taj porast.

Utjecaj loše prehrane na zdravlje sad je gori od utjecaja pušenja. **Utjecaj pretilosti na globalni BDP jednak je troškovima rata, oružanog nasilja i terorizma.** Ovo je problem koji utječe na ljude u razvijenom svijetu i zemljama u razvoju, pa tako i u Hrvatskoj, s najvećim porastom na svjetskom jugu.

Potrošači i potrošački izbori ključni su u rješavanju ovog problema. Raspoloživost i dostupnost nezdrave hrane, marketinške prakse velikih međunarodnih prehrambenih kompanija i nedostatak informacija dostupnih potrošačima otežava izbor zdrave prehrane. Unatoč rastućem međunarodnom konsenzusu oko čimbenika koji potiču porast pretilosti i bolesti uzrokovanih lošom prehranom, reakcija industrija i vlada prespora je.

CI će za Svjetski Dan prava potrošača 2015. usmjerit aktivnosti na naš poziv Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (SZO) za Međunarodnom konvencijom za zaštitu i promociju zdrave prehrane – koristeći sličan mehanizam Okvirnoj konvenciji o nadzoru nad duhanom koja je nedvojbeno pomogla smanjiti smrtnost i bolesti uzrokovane pušenjem. Udruge za zaštitu potrošača Hrvatske će težište djelovanja ove godine imati na informiranju i edukaciji potrošača o zdravoj hrani, te pozivanju nadležnih institucija u Hrvatskoj i EU da se uključe u projekte promocije zdrave hrane.

Zato nije slučajno da ove godine centralno obilježavanje Svjetskog Dana prava potrošača organiziramo u gradu Čakovcu u Međimurskoj županiji, koja je i na međunarodnoj razini

poznata po ekološkoj proizvodnji zdrave hrane, kroz njegovanje zdrave prehrane naših predaka.

CI je odradio opširan posao oko utvrđivanja politike po ovom pitanju za što smo međunarodno priznati. Imamo jake međunarodne partnere i na dobroj smo poziciji da budemo vodeći glas u tom pitanju. Udruge za zaštitu potrošača su u Hrvatskoj do sada premalo prepoznate kao čimbenik zdrave prehrane koji svojim aktivnostima na afirmaciji zdrave prehrane direktno utiči na poboljšanje zdravlja ljudi, a samom time povećanjem BDP-a.

CI je na Svjetskoj zdravstvenoj skupštini u svibnju 2014. objavio poziv za Globalnom konvencijom o zdravoj dijeti kao i set preporuka za države članice. U Hrvatskoj nažalost inicijativa nije naišla na zasluženu pozornost.

U studenom 2014. je CI kao suautor otvorenog pisma šefovima SZO-a i FAO-a pozivao na Globalnu konvenciju. Ovo je pismo već osiguralo javnu potporu više od 330 međunarodnih zdravstvenih stručnjaka. Mi moramo uticati da i Hrvatska maksimalno uključi u ove svjetske trendove, posebno da kao turistička zemlja, koja može ne samo hrvatskom potrošačima nego i potrošačima-turistima iz cijelog svijeta bude inspiracija zdrave hrane i zdravog života.

Svjetski Dan prava potrošača je naš sljedeći korak u našim naporima da osiguramo da i Hrvatska da potporu država članica za Globalnu konvenciju i naposljetku SZO-ovo usvajanje iste.

